

The structure of the current regulatory framework in the system of military higher education of Ukraine is represented, the key groups of legislative guidelines, orders, instructions, concepts of different legal force are outlined. The innovation of the MUU "On Approval of Instructions for Physical Training in the Ministry of Defense of Ukraine", the concept of development of physical training and sports in the Armed Forces of Ukraine was summarized. The peculiarities of the Laws on Higher Education, On Education, Physical Culture and Sports and Strategically Important Documents that develop a system of military education with the following prospects of research of the chosen problem are revealed. It is revealed that the development of scientific, technical, geopolitical and digital processes of society that now is an important issue of constant improvement of the system of functioning of professional and applied physical training and sports in the system of the Ministry of Defense of Ukraine and the ranks of the Armed Forces of Ukraine.

Key words. *Regulatory framework, legislative framework, European integration, Euro-Atlantic course, cadets of military institutions of higher education.*

УДК 37.013.42

Олена Огієнко

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0002-3089-6288

DOI 10.24139/2312-5993/117-127

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ВХОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ДО ЄДИНОГО СВІТОВОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ТА ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Метою статті стало дослідження генези та визначення тенденцій розвитку іншомовної професійної освіти в контексті входження України до єдиного світового інформаційного та освітнього простору. Окреслена мета дослідження зумовила вибір комплексу взаємопов'язаних методів дослідження, а саме: загальнотеоретичні – аналіз, синтез, узагальнення, систематизація; методи історико-педагогічного дослідження: історико-генетичний, історико-структурний, порівняльно-історичний, предметно-хронологічної ретроспекції, прогностичний. Здійснено ретроспективний аналіз становлення та розвитку іншомовної професійної освіти в Україні, визначено тенденції розвитку в умовах інтеграції України до єдиного світового інформаційного та освітнього простору

Ключові слова: *іншомовна освіта, професійна освіта, іншомовна професійна освіта, вища освіта, іншомовна професійна підготовка, професійна компетентність, розвиток, тенденції, єдиний світовий інформаційний простір, єдиний світовий освітній простір, Україна.*

Постановка проблеми. В умовах глобалізації та інтеграції в Україні відбуваються значні економічні й соціально-політичні перетворення, що спонукають реформування системи освіти, яка зорієнтована на входження до єдиного світового інформаційного та освітнього простору. Основні положення освітніх реформ в Україні викладено в Законах України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про повну загальну середню освіту» (2020), Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, Національній

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 3 (117)
стратегії розвитку освіти в Україні (2013), Концепції Нової української школи, Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки (2013), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018), Постанові про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (2016), Декларації про європейський простір для вищої освіти (1999) та Проекті Концепції розвитку освіти України на період 2015–2025 років (2014) та ін. Причому, особливий акцент у законодавчих документах зроблено на важливості та необхідності вивчення іноземних мов, що зумовлено процесами глобалізації, інтеграції, інформатизації. Саме іншомовна освіта дає можливість через вивчення мови знайомитися з культурою, історією, національними традиціями інших країн, сприяє взаєморозумінню між народами, формує здатність орієнтуватися в сучасному полікультурному й інформаційному суспільстві.

Аналіз педагогічної практики засвідчує, що розвиток іншомовної освіти в Україні здійснюється під впливом євроінтеграційних процесів й основних досягнень європейських країн із урахуванням таких документів Ради Європи, як «Білінгвальна освіта: основні стратегічні завдання», «Європейський мовний портфель» та «Загально-європейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», «Приведення екзаменів із мови у відповідність до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти» та вимоги до Євросптиів тощо.

Водночас для розуміння сучасних тенденцій розвитку системи іншомовної освіти України варто звернутися до історії її розвитку з метою оптимального поєднання історичної спадщини минулого, набутого педагогічного досвіду і сучасних досягнень педагогічної думки.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз психолого-педагогічних праць засвідчує, що науковці проблемі іншомовної освіти приділяють значну увагу, досліджуючи теоретико-методологічні підходи (О. Майборода, О. Лагодинський, О. Мисечко, О. Шумський та ін.), її специфічні особливості (В. Балабін, Т. Бутенко, О. Єфімова, Т. Жиденко, І. Конопляник, Г. Яворська, Н. Яцишина, D. Hymes, M. Lustig та ін.), методичні засади вивчення іноземних мов (Н. Бідюк, О. Локшина, О. Матвієнко, Н. Пазюра та ін.), вивчення іноземної мови в процесі підготовки фахівців різних спеціальностей (С. Абрамович, Н. Амеліна, А. Андрієнко, В. Батищева, Н. Вовчата, С. Говорун, І. Демченко, С. Карнаухова, Л. Кнодель, Т. Костюкова, В. Махова та ін.), питання, пов'язані з практичним опануванням іноземної мови (В. Аракін, І. Бім, Н. Гальскова, І. Грузинська, А. Любарська, Н. Мамуна,

О. Миролубов, О. Москальська, Ю. Пассов, О. Соловова, В. Цетлін та ін.), досвід зарубіжних країн (Н. Авшенюк, В. Безлюдна, В. Гаманюк, Л. Пуховська, О. Першукова та ін.), формування професійної спрямованості іншомовної компетентності фахівців (І. Баценко, В. Борщовецька, В. Коростильов, Є. Мірошніченко та ін.), застосування інноваційних технологій в процесі іншомовної підготовки (М. Бовленко, С. Кубок, О. Полат, Г. Попова, Н. Ушакова та ін.), проблеми іншомовного спілкування (І. Глазкова, Н. Логутіна, Л. Кравчук, С. Рогова та ін.) тощо. Аналіз стану розробленості проблеми дає підстави стверджувати, що хоча історія розвитку вітчизняної іншомовної освіти привертала увагу науковців, проте її багатоаспектність вимагає подальшого дослідження.

Мета статті: простежити генезу та визначити тенденції розвитку іншомовної професійної освіти в контексті входження України до єдиного світового інформаційного та освітнього простору.

Методи дослідження. Окреслена мета дослідження зумовила вибір комплексу взаємопов'язаних методів, а саме: загально-теоретичні – аналіз, синтез, узагальнення, систематизація – для з'ясування стану розробленості порушеної проблеми, визначення ключових понять дослідження; методи історико-педагогічного дослідження: історико-генетичний – для розгляду історичних передумов розвитку іншомовної освіти; історико-структурний – для виявлення складових системи іншомовної освіти; порівняльно-історичний, який дав змогу порівняти процесу становлення та розвитку іншомовної освіти на різних історичних етапах; предметно-хронологічної ретроспекції, який надав можливість простежити зміни, що відбувалися; прогностичний – для узагальнення та актуалізації результатів дослідження в контексті сучасних проблем іншомовної освіти України.

Виклад основного матеріалу. Аналіз історичної, психолого-педагогічної літератури доводить, що на українських землях з давніх часів вивчалися іноземні мови, формувалися традиції іншомовної освіти, простежувалося її європейське підґрунтя. Дослідники (Гаманюк, 2012) вважають, що у розвитку загальноєвропейської іншомовної освіти доцільно виокремлювати чотири періоди:

- перший період – період утвердження латинської мови, що припадає на роки Середньовіччя. Знання латинської мови вважалось, з одного боку, показником освіченості, а з іншого, засобом розвитку логічного мислення. Хоча латинська мова не була мовою спілкування, тому її «вивчення слугувало духовному розвитку, а знання були

чимось на кшталт вирізнявальної ознаки у суспільстві» (Гаманюк, 2012, с.10). Українці познайомилися з латинською мовою ще у за період Київської Русі. Найуживанішою латинська мова була у тих регіонах, які мали на собі вплив західної культури (Львів, Галичина, Полісся). Починаючи з кінця XIV століття значна частина мовних пам'яток була написана латинською мовою. Шляхи її запровадження були складні та тернисті. Проте широкого вжитку в Україні латинська мова набуває у XIV-XVII ст., в епоху культурно-просвітницького руху та розквіту науки і літератури. Достатньо знання латини, вважалося ознакою, яка засвідчувала приналежність до еліти суспільства, а тому вивчення латині мало суспільну необхідність, викликану вимогами того часу. Латинська мова стає певним ідеалом, набуває ... суспільного класичної та культурної мов, які входили до кола загальної освіти (Миронова, 2014, с. 12). В університетах того часу навчальний процес відбувався латинською мовою, що є об'єктивним свідченням усного функціонування латини у середньорічній Європі (Миронова, 2014, с. 11). Українські студенти, які навчалися у європейських університетах були реальним джерелом вдосконалення знань з латинської мови, оскільки вивчали латину, писали нею наукові та художні твори, та ставали відомими діячами періоду становлення української культури (Нутьга, 1990, с. 153; Миронова, 2014, с. 12). Дослідниця Л. Гнатюк вважає, що «входження в іншомовний світ давало можливість збоку подивитися на власну концептосферу рідної мови, порівняти їх із засобами іншої мови, .. що сприяє усвідомленню власної мовної і національної самобутності» (Гнатюк, 2010, с. 90). Зауважимо, що тогочасна методика навчання іноземних мов зводилася до зазубрювання релігійних текстів латинською або грецькою мовою.

- другий період – період домінування французької мови (епоха Гуманізму). Саме в цей час Франція стає провідної державою на політичній, економічній, культурній арені, тому французька мова стає мовою міжнародного спілкування. Знання французької мови відкривало шлях у світське життя, навчання в університеті;

- третій період – період домінування англійської мов (XVII – XX ст.). позначений широким використанням англійської мови. Підйом у навчанні нових іноземних мов другої половини XIX століття позначився і на системі вищої освіти. Наприклад, у навчальних закладах замість французької мови першої іноземною мовою стає англійська. Причому, в університетах створюються кафедри філології «живих» європейських мов, які акцент роблять на практичному оволодінні іноземної мови, а

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 3 (117)
переклад з мови оригіналу на рідну мову відійшов на другий план. Зміст навчання відтепер полягав у спілкуванні на повсякденні теми та читанні художніх і країнознавчих текстів, мета якого – навчити розуміти культуру інших народів (Гаманюк, 2012, с. 18).

Необхідно зазначити, що розвиток іншомовної освіти в Україні у цей період невід’ємно пов’язаний з процесами її реформування, які відбувалися у європейських країнах. Відповідно до цього О. Першукова (2016) обґрунтовує виокремлення чотирьох етапів в процесі її реформування у країнах Західної Європи:

- перший період (кінець Другої світової війни — 60-ті рр.), що пов’язаний з післявійськовою відбудовою та реконструкцією, мігрантською хвилею, необхідністю економічного співробітництва;

- другий період (70–80-ті рр.): розгляд іншомовної освіти як міждисциплінарної галузі; посилення міграційних процесів, національного розмаїття і багатомовності;

- третій період (80–90-ті) вирізняється інтеграційними процесами; динамічністю в оновленні інформації та новими способами її передачі; розробка нових методик вивчення іноземних мов; обґрунтування положень багатомовної освіти з урахуванням світового досвіду і традицій.

- четвертий період (90-ті рр. — донині): подальший розвиток теорії і практики багатомовної освіти, інтегративний підхід до опанування мов на рівні узгодження курикулуму, наявність позитивного досвіду, поява кількох різновидів: розширюється європейська система CLIL (імерсійна технологія); активно розвивається підхід Eurocomprehension (рецептивна технологія); набирає обертів пропедевтичний підхід (пропедевтична технологія). В усіх без винятку освітніх програмах західноєвропейських країн мовним аспектам відведена одна з центральних позицій. Багатомовна освіта на цьому етапі є ключовим напрямом, засобом «конструювання» громадянина Європи і нерозривно пов’язана з темою «освіти впродовж життя» (с. 34).

Аналіз наукової літератури доводить, що існують різні підходи до періодизації становлення та розвитку іншомовної освіти в Україні. Так, Л. Кравчук (2008) розробила періодизацію розвитку іншомовної підготовки в Україні другої половини ХХ ст. (1950-2006), критеріями якої стало зміни у змісті та структурі освіти. Дослідниця виокремлює шість етапів: перший етап – (1949–1959) рр. навчання іноземної мови в умовах семирічної школи; другий етап – (1960– 1970) рр. навчання іноземної мови в умовах підготовки реформи школи; третій етап –

(1971–1980) рр. навчання іноземної мови в умовах реформи школи; четвертий етап – (1981–1990) рр. навчання іноземної мови в умовах завершення реформи школи; п'ятий етап – (1991–2001) рр. навчання іноземної мови в умовах незалежності; шостий етап – (2002–2006) рр. введення навчання іноземної мови в початковій школі

О.Ю. Лосева (2019) запропонувала історико-педагогічну періодизацію розвитку іншомовної освіти учнів початкової школи в сучасній Україні, яка складається з чотирьох етапів: етап практико-орієнтованої англійської освіти (1984 – 1990 рр.), впродовж якого провідне місце посідає комунікативна функція англійської освіти учнів початкової школи; етап особистісноорієнтованої англійської освіти (1991–2000) з гуманізацією як основною функцією; етап європейсько-орієнтованої англійської освіти (2001–2016) з компетентнісною функцією як ключовою; етап конкурентоспроможної англійської освіти (2017 р. – перша половина 2018 р.), коли вирішальну роль відігравала інноваційна функція.

Нам імпонує запропонована періодизація розвитку іншомовної освіти майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей у педагогічних університетах України у період з середини ХХ до початку ХХІ століття, яка запропонована українськими вченими (Оніщук, Шапошнікова, Шальов, П'ясецька, Тонконог (2020) і вирізняється високим рівнем обґрунтованості, узагальнення та систематизації. Періодизація складається з трьох етапів:

- етап формування загальнонаукового інтересу до феномену іншомовної освіти (1950–1960). Відбувалося створення законодавчої бази іншомовної освіти; особлива увага приділялася підготовці вчителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах. Основними тенденціями цього періоду стали: виховна спрямованість освітнього процесу, знайомство з історією, культурою, традиціями, звичаями країни, мову якої вивчали; інтеграція споріднених спеціальностей: починаючи з 1960/61 н.р. вводяться подвійні спеціальності типу: «Українська мова та література, іноземна мова»; інтенсифікація іншомовної освіти за рахунок дидактичних засобів; педагогізація вищої освіти; пілотні проекти (1958/59 н. р. – Харківський педінститут іноземних мов) щодо підготовки вчителів для здійснення навчання в школі іноземною мовою; індивідуалізація та інтенсифікація на рівні методики здійснення іншомовної освіти;

– етап навчання іноземної мови в умовах реформи школи (1970-1980). Основні тенденції цього етапу такі: диверсифікація та

розширення переліку гуманітарних спеціальностей, та відкриття нових кафедр філологічного спрямування, посилення статусу «Іноземної мови» як навчального предмета; інтернаціоналізація іншомовної освіти, запровадження ступеневої підготовки майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей; створення системи безперервної мовної освіти; полікультурна спрямованість вивчення іноземних мов з метою розв'язання пріоритетних завдань сучасної іншомовної освіти; розширення мовного плюралізму, що забезпечує процес розвитку «мовної особистості»; формування єдиного освітнього простору мовного поля, в якому іноземна мова слугує інваріантною складовою.

– етап сталого розвитку іншомовної освіти в умовах інтеграції в європейський освітній простір (1990 – 2018). Основними тенденціями цього періоду стали такі: диверсифікація та розширення переліку гуманітарних спеціальностей; посилення статусу «Іноземної мови» як навчального предмета; інтернаціоналізація іншомовної освіти; запровадження ступеневої підготовки майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей; створення системи неперервної мовної освіти; полікультурна спрямованість вивчення іноземних мов з метою розв'язання пріоритетних завдань сучасної іншомовної освіти; розширення мовного плюралізму, що забезпечує процес розвитку «мовної особистості»; формування єдиного освітнього простору мовного поля, в якому іноземна мова слугує інваріантною складовою (с.46-48).

На нашу думку доречно було б виокремити етап розвитку іншомовної освіти в умовах створення загальноєвропейського освітнього простору (2001 р. – до нині). Вибір нижньої межі (2001 р.) пов'язаний із розробкою «Загальноєвропейських Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, 2001), що спонукало до реформування системи освіти України та перегляду підходів до іншомовної освіти, дало поштовх до уніфікації мовної освіти, її рівневої сертифікації, уможливило розробку Рамкових програм з іноземної мови, вплинуло на зміст іншомовної освіти, визначення мети навчання тощо. Тенденціями розвитку іншомовної професійної освіти на цьому етапі є: підвищення якості підготовки фахівців з іноземних мов (учителів, перекладачів, фахівців із міжнародних відносин); розвитку інноваційної іншомовної освіти; інтеграції навчання з інтенсивною науково-дослідницькою діяльністю в галузі лінгвістики, методики навчання іноземним мовам і міжкультурної комунікації; зв'язки вузівських досліджень з іноземних мов з потребами суспільства;

удосконалення освітніх та інформаційних технологій у галузі навчання іноземних мов (раннє навчання, дистанційне навчання, навчання мови для спеціальних цілей тощо) (Тадеева, 2011).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Проведене історико-педагогічне дослідження дає підстави стверджувати, що становлення та розвиток іншомовної освіти в Україні відбувалися у відповідності до суспільно-політичного, культурного та гуманітарного розвитку країни, у контексті загальноєвропейських тенденцій, але зі своїми національними, специфічними, пов'язаними насамперед з традиціями, особливостями. На українських землях з давніх часів вивчалися іноземні мови, формувалися традиції іншомовної освіти, простежувалося її європейське підґрунтя. Іншомовна освіта вирізняється міждисциплінарністю, оскільки вивчення мови супроводжується вивченням культури народу, його історії та традицій, формує здатність орієнтуватися в сучасному полікультурному й інформаційному суспільстві. Основними вехами у розвитку іншомовної освіти стало утвердження латинської мови, що припадає на роки Середньовіччя, розширення взаємодії європейців в епоху Відродження (XV – XVI ст.), утвердження статусу державних іноземних мов у європейських країнах XVI – XVII ст., розвиток науково-технічного прогресу у XVII – на початку XIX ст., пожвавлення міжнародної торгівлі й економічної міграції в другій половині XIX ст., геополітичні і соціальні трансформації після Другої світової війни (Соловей, 2017; Максименко, 13). Сьогодні Україна просувається у напрямку впровадження загальноєвропейських вимог щодо іншомовної освіти. У XXI столітті, на тлі демократизації, інтеграційних процесів, глобалізації, посилення міграційних процесів, наслідком чого став мультинаціональний та полілінгвальний склад суспільства, з'являються нові виклики, на які має реагувати система іншомовної освіти України. Відповіддю на них став розгляд іншомовної освіти як складової полікультурної освіти, як інструменту порозуміння та зняття напруги на міжнаціональному й міжкультурному рівні; перехід до багатомовності як мети навчання іноземних мов, орієнтація на професійну сферу та навчання мови і фаху.

Проведене дослідження не вичерпує всіх проблем розвитку іншомовної професійної освіти. Перспектива подальших досліджень пов'язується нами з обґрунтуванням організаційних, змістових та процесуальних засад іншомовної професійної освіти України та зарубіжних країн.

ЛІТЕРАТУРА

- Базиляк, Н. (2011). Мовна підготовка майбутніх спеціалістів: європейський вимір України. *Молодь і ринок*, 5, 136-141 (Basilyak, N. (2011). Language training of future specialists: the European dimension of Ukraine. *Youth and the market*, 5, 136-141)
- Волотівська, І. І. (2018). Особливості організації фахової підготовки вчителя іноземної мови в Україні в 1970-х рр. ХХ століття. *Scientific letters of academic society of Michal Baludansky*, 6(3), 155-158 (Volotivska, I. I. (2018). Peculiarities of the organization of professional training of foreign language teachers in Ukraine in the 1970s of the 20th century. *Scientific letters of academic society of Michal Baludansky*, 6(3), 155-158).
- Гаманюк, В. А. (2012). *Іншомовна освіта Німеччини у контексті загальноєвропейських інтеграційних процесів: теорія і практика*. Кривий Ріг: Видавничий дім (Gamanyuk, V. A. (2012). *Foreign language education in Germany in the context of pan-European integration processes: theory and practice*. Kryvyi Rih: Publishing house).
- Гнатюк, М. (2010). *Мовний феномен Григорія Сковороди в контексті староукраїнської книжкової традиції*. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет» (Hnatyuk, M. (2010). *The linguistic phenomenon of Hryhoriy Skovoroda in the context of the old Ukrainian book tradition*. K.: Kyiv University Publishing and Printing Center).
- Кравчук, Л.В. (2008). Періодизація етапів іншомовної підготовки учнів у загальноосвітніх школах України (1950–2006 рр.). *Історико-педагогічний альманах*, 2, 19–24 (Kravchuk, L.V. (2008). Periodization of the stages of foreign language training of students in secondary schools of Ukraine (1950–2006). *Historical and pedagogical almanac*, 2, 19–24).
- Лосева, О.Ю (2019). Розвиток англійської освіти учнів початкової школи в сучасній Україні (кінець ХХ – початок ХХІ століття): дис. ... кандидата пед. наук: 13.00.01. Мукачєво (Loseva, O. Yu (2019). *Development of English-language education of primary school students in modern Ukraine (end of the 20th - beginning of the 21st century): diss. ... candidate of ped. Sciences: 13.00.01. Mukachevo*).
- Максименко, О. Л. (2013). *Організаційно-педагогічні засади професійно-орієнтованого навчання іноземних мов у країнах Європейського Союзу* дис. канд. пед. наук: спец.13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки».–К. (Maksymenko, O. L. (2013). *Organizational and pedagogical principles of professionally oriented foreign language teaching in the countries of the European Union, diss. Ph.D. ped. Sciences: special. 13.00.01 "General pedagogy and history of pedagogy".–K.*)
- Миронова, В.М. (2014). *Латинська мова в Україні XV – початку XVIII ст.* Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». (Myronova, V.M. (2014). *The Latin language in Ukraine in the 15th - early 18th centuries*. Kyiv: Kyiv University Publishing and Printing Center).
- Николаєва, С. Ю. (2003). *Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання*. Київ, Україна: Ленвіт (Nikolayeva, S. Yu. (2003). *Pan-European Recommendations on language education: study, teaching, evaluation*. Kyiv, Ukraine: Lenvit).
- Нутьга, Г.А. (1990). *На літературних шляхах*. К.: «Дніпро» (Nutga, G.A. (1990). *On literary paths*. K.: "Dnipro").

- Околович, О. В. (2013). Організаційно-змістові аспекти підготовки вчителів іноземних мов у педагогічних інститутах України (1950–1960 рр.). *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету*, 39, 293-297 (Okolovych, O. V. (2013). Organizational and content aspects of training foreign language teachers in pedagogical institutes of Ukraine (1950–1960). *Scientific Notes of Vinnytsia State Pedagogical University*, 39, 293-297).
- Оніщук І. І., Шапошнікова І. М., Шальов А. С., П'ясецька Н. А., Тонконог Н. І. (2020). Етапи та тенденції розвитку іншомовної освіти в контексті підготовки майбутніх учителів. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*, 8(128), 141-148 (Onishchuk I. I., Shaposhnikova I. M., Shalyov A. S., Pyasetska N. A., Tonkonog N. I. (2020). Stages and trends in the development of foreign language education in the context of training future teachers. *Scientific journal of M. P. Drahomanov NPU*, 8(128), 141-148).
- Першукова, О.О. (2016). *Тенденції розвитку багатомовної освіти школярів у країнах Західної Європи (друга половина ХХ - початок ХХІ ст.): автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. Київ* (Persukova, O.O. (2016). Trends in the development of multilingual education of schoolchildren in the countries of Western Europe (the second half of the 20th - the beginning of the 21st century): autoref. thesis ... Dr. Ped. Sciences: 13.00.01; National Acad. ped. of Sciences of Ukraine, Institute of Pedagogy education and adult education. Kyiv).
- Соловей, І. (2017). Проблема історичної ретроспективи і періодизації розвитку зарубіжної іншомовної освіти у дослідженнях українських вчених. *Інформаційний бюлетень кафедри педагогіки імені Богдана Ступарика. Івано-Франківськ*, 28, 1-5 (Solovei, I. (2017). The problem of historical retrospective and periodization of the development of foreign foreign language education in the studies of Ukrainian scientists. *Newsletter of the Department of Pedagogy named after Bohdan Stuparyk. Ivano-Frankivsk*, 28, 1-5).
- Тадеева, М. І. (2011). *Сучасні тенденції розвитку шкільної іншомовної освіти в країнах-членах Ради Європи (порівняльний аналіз): автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01. Луганськ* (Tadeeva, M. I. (2011). Modern trends in the development of school foreign language education in the member countries of the Council of Europe (comparative analysis): autoref. thesis ... Dr. Ped. Sciences: 13.00.01. Luhansk).

SUMMARY

Ogienko Olena. The tendencies of foreign language professional education development of Ukraine in the context of integration into a single global information and educational space.

The purpose of the article was to study the genesis and determine the tendencies of foreign language professional education development of Ukraine in the context of integration into a single global information and educational space. The designated purpose of the study determined the choice of a complex of interrelated research methods, namely: general theoretical - analysis, synthesis, generalization, systematization; methods of historical and pedagogical research: historical-genetic, historical-structural, comparative-historical, subject-chronological retrospection, prognostic. A retrospective analysis of the formation and development of foreign language vocational education in Ukraine has been carried out, development trends have been identified in the context of Ukraine's integration into a single global information space.

It is proved that the formation and development of foreign language professional education in Ukraine took place in accordance with the socio-political,

cultural and humanitarian development of the country, in the context of general European trends, but with its own national, specific, primarily related to traditions, features. Foreign languages have been studied on Ukrainian lands since ancient times, traditions of foreign language education were formed, and its European background was traced. Foreign language education is distinguished by its interdisciplinary nature, since the study of a language accompanied by the study of a people's culture, its history and traditions forms the ability to navigate in a modern multicultural and information society. The main milestones in the development of foreign language education were the establishment of the Latin language, which dates back to the Middle Ages, the expansion of interaction between Europeans during the Renaissance (15th – 16th centuries), the establishment of the status of state foreign languages in European countries in the 16th – 16th centuries, the development of scientific and technical progress in the 17th – at the beginning of the 19th century, the revival of international trade and economic migration in the second half of the 19th century, geopolitical and social transformations after the Second World War. Today, Ukraine is moving towards the implementation of European-wide requirements for foreign language education. In the 21st century, against the background of democratization, integration processes, globalization, and the strengthening of migration processes, foreign language education is considered as a component of multicultural education; as a tool for the transition to multilingualism, orientation to the professional sphere.

Key words: *foreign language education, professional education, foreign language professional education, higher education, foreign language professional training, professional competence, development, tendencies, single global information space, single global educational space, Ukraine.*

УДК 378:373.2.011.3-051:796.011.3

Natalia Osip

Volodymyr Hnatiuk Ternopil National Pedagogical University

ORCID.ID 0000-0002-1114-9092

DOI 10.24139/2312-5993/2022.03/127-138

ORGANIZATION AND ANALYSIS OF THE RESULTS OF AN EXPERIMENTAL STUDY OF THE FUNCTIONALITY OF PEDAGOGICAL CONDITIONS AND THE EFFECTIVENESS OF STRUCTURAL AND FUNCTIONAL MODEL OF TRAINING OF FUTURE EDUCATORS FOR PHYSICAL EDUCATION OF CHILDREN IN PRESCHOOL INSTITUTIONS

The purpose of the article is to consider the process and results of experimental work on the preparation of future educators for physical education of preschoolers. Research methods: traditional (theoretical analysis and generalization of data from scientific and methodological literature), specific (deductive, hypothetical-deductive, inductive methods); methods of mathematical and descriptive statistics, comparison of nominal data. Statistical analysis of experimental data obtained at all stages of research and experimental work, which confirmed the reliability of the results. Promising areas of further research are the problems of physical and health preparedness of educators in the system of advanced certification training.

Key words: *research and experimental work, future educators, ascertaining, formative, final stages of the experiment.*